

MISIJA ZNANJE

DRŽIVA PESTI ZA
VELIKO ZNANJA IN
ŠE MALO SREČE!

DRŽAVNO TEKMOVANJE V ZNANJU VESELE ŠOLE 9. RAZRED

SEM NALEPI KODO

SKLOP 1	SKLOP 2	SKLOP 3	SKLOP 4	SKLOP 5	SKLOP 6	SKUPAJ
						48

- 1.1. **Amazonski pragozd, ki ga ščiti njegova težka dostopnost, imenujemo pljuča sveta. Obkroži DRŽI, če je trditev pravilna, oziroma NE DRŽI, če je trditev napačna.**

/ 2

Reka Amazonka izvira v Peruju, teče proti jugu in se nato izliva v Tihi ocean.

DRŽI

NE DRŽI

Amazonija je območje toka reke Amazonke, največjega sladkovodnega telesa na Zemlji.

DRŽI

NE DRŽI

- 1.2. **Misli, ki sem jih v preteklosti izrekal, ne morem zdaj zavreči, ker me je doletela ta usoda.« Kdo je to izrekel? Odgovor napiši na črto in pazi na pravilen zapis.**

/ 2

To je bil _____.

- 1.3. **Razvrsti odkritja oz. dosežke, kot so si sledili od najstarejšega do najnovejšega. Črke napiši na črto v pravilnem zaporedju.**

/ 2

- A prva znanstvena študija reke Amazonke (La Condamine)
- B periodni sistem (Mendelejev)
- C teorija relativnosti (Einstein)
- Č raziskava Cerknškega jezera (Valvasor)

1.4. **Kako se je imenovala armada, ki je v državljanski vojni, ki je sledila ruski revoluciji, vkorakala v Kijev? Na črto napiši manjkajoče poimenovanje in pazi na pravičen zapis.**

/ 2

To je bila _____.

SKLOP 1

8

2.1. **Kaj pomeni beseda *totalitarizem*? Obkroži črki pred NEPRAVILNIMA odgovoroma.**

/ 2

- a. Totalno sodelovanje državljanov v vojni, ki jo je izsilil diktator.
- b. Ureditev, v kateri se življenje ljudi popolnoma podreja skupnosti, v kateri živijo.
- c. Politična ureditev, v kateri se celotno družbeno in osebno življenje državljanov nasilno enoti in podreja ciljem državnega vodstva.

2.2. **Poveži poimenovanji polarnih območij z njunima lastnostma tako, da ob številko vpišeš pravilni črki.**

/ 2

1 ____ Arktika	A Je celina, obdana z oceanom.
	B Je ocean, obdan s kopnim.
	C Ima približno 90 % vsega ledu na svetu.
2 ____ Antarktika	Č Leži v območju severnega tečaja.

2.3. **Živimo v času podnebnih sprememb. Tudi pri nas smo doživeli požare, sušo in vročinske valove. Obkroži DRŽI, če je trditev pravilna, oziroma NE DRŽI, če je trditev napačna.**

/ 2

Podnebne spremembe smo v zadnjem času povzročili ljudje, prej niso nikoli vplivale na razvoj življenja na Zemlji.

DRŽI

NE DRŽI

Amazonski pragozd je največji v Braziliji, širi pa se tudi po pokrajinah Konga in Tanzanije.

DRŽI

NE DRŽI

2.4. **Poveži besede z njihovimi razlagami, tako da ob številko vpišeš pravilno črko.**

/ 2

1 ____ kontaminacija	A izločanje vode iz posebnih rež na listih rastlin
2 ____ evakuacija	B onesnaženje, okuženje
3 ____ gutacija	C plimovanje
4 ____ bibavica	Č preselitev ljudi z ogroženega območja

SKLOP 2

8

3.1. **V povedih med podčrtanima možnostma izberi pravilno tako, da jo obkrožiš.**

/ 2

Zadrževanje plinov v ozračju je znano kot UČINEK TOPLE GREDE / PODNEBNE SPREMEMBE.

Celično dihanje JE ENAKO / NI ENAKO pljučnemu dihanju.

3.2. Sonce je središčno telo Osončja, neprijazen kraj in hkrati vir življenja.
Obkroži DRŽI, če je trditev pravilna, oziroma NE DRŽI, če je trditev napačna.

12

Plin je najgostejši v središču Sonca in dlje od središča vse redkejši.

DRŽI

NE DRŽI

Protoplanetarni diski so pasovi prahu in plina, ki obdajajo stare zvezde.

DRŽI

NE DRŽI

3.3. Poveži besede s pravim opisom tako, da ob številko vpišeš pravilno črko.

12

1 ____ korona	A najhladnejši del Sonca
2 ____ stratosfera	B najbolj zunanja plast Sonca
3 ____ kromosfera	C plast ozračja z ozonom
4 ____ troposfera	Č spodnja plast ozračja

3.4. Kaj bi se zgodilo, če bi bila Zemljina os nagnjena pod večjim kotom kot zdaj?
Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.

12

- Dnevi bi bili daljši od 24 ur.
- Dnevi bi bili krajši od 24 ur.
- Poletja bi bila bolj vroča in zime hladnejše.
- Večji nagib ne bi ničesar spremenil.

SKLOP 3

8

4.1. Jugoslavija je skupno ime za nekdanje državne tvorbe v prejšnjem stoletju.
V spodnji povedi prečrtaj državo, ki ni bila del Jugoslavije, in na črto napiši pravo. Pazi na pravilen zapis.

12

Zavzemala je ozemlje današnjih držav: Slovenija, Bosna in Hercegovina, Madžarska, Hrvaška, Kosovo, Severna Makedonija in Srbija.

4.2. V povedih med podčrtanima možnostma izberi pravilno tako, da jo obkrožiš.

12

Slovenska skupščina je 25. JUNIJA 1991/26. DECEMBRA 1991 sprejela osamosvojitvene dokumente, s katerimi je Slovenija postala samostojna in neodvisna država.

MOJ BOJ/NAŠA VOJNA je knjiga, v kateri je Hitler opisal svoj politični načrt in razgrnil svoje sovraštvo do Judov.

4.3. Plečnik si je v središču Ljubljane zamislil vrsto povezanih trgov s pogledom proti gradu.
Poveži besede s pravim opisom, tako da ob številko vpišeš pravilno črko.

12

1 ____ akropola	A lok nad dvema stebroma
2 ____ arkade	B glavni trg mesta
3 ____ agora	C najvišji utrjeni del mesta
4 ____ promenada	Č sprehajališče

4.4. V povedih med podčrtanima možnostma izberi pravilno tako, da jo obkrožiš.

12

V 4. STOLETJU PRED NAŠIM ŠTETJEM / 4. STOLETJU NAŠEGA ŠTETJA je rimski cesar Teodozij prepovedal vsa poganska čaščenja, med njimi tudi olimpijske igre, ki so izvirale iz čaščenja več bogov.

EDMOND HALLEY / ALBERT EINSTEIN je bil astronom in matematik ter pomemben član skupine angleških učenjakov, ki je v 17. stoletju postavila temelje moderne znanosti.

SKLOP 4

8

5.1. Salman Rushdie v svoji knjigi Satanski stihii pripoveduje o islamskem preroku Mohamedu.
Dopolni poved in pazi na pravilen zapis.

12

Leta 1989 je takratni iranski verski in politični voditelj pozval vernike k umoru avtorja, izrekel je verski odlok ali

5.2. Leta 1933 so med drugim gorele tudi knjige velikega nemškega pesnika, ki je več kot 100 let prej zapisal: »Tam, kjer sežigajo knjige, bodo na koncu goreli ljudje.« Kateri pesnik je to zapisal? **Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.**

/ 2

- a. Johann Wolfgang von Goethe c. Franz Kafka
b. Heinrich Heine č. Bertolt Brecht

5.3. Rak je bolezen, za katero je slišal že vsak od nas. S tem imenom jo je pred 2500 leti poimenoval »oče medicine« Hipokrat. Zakaj jo je poimenoval prav s tem imenom? **Obkroži črko pred pravilno trditvijo.**

/ 2

- a. Pri preučevanju tumorskih celic so ga prstasti izrastki spominjali na rakovice.
b. Tumorske celice so rdeče barve kot rak.
c. Bolne celice v svojo okolje kot rak s kleščami privabljajo zdrave celice.

5.4. V Sloveniji gnezdi sedem različnih vrst sinic. Ena od njih ima zanimivo ime. **Dopolni poved.**

/ 2

Ker je njena črno obarvana glavica videti kot obrita pleša pri menihih, so jo poimenovali

_____.

SKLOP 5

8

6.1. Sneg škripa pod nogami in mraz gre do kosti. Tako vzdušje je pozimi na Blokah. **Obkroži DRŽI, če je trditev pravilna, oziroma NE DRŽI, če je trditev napačna.**

/ 2

Bloške smuči veljajo za ene najstarejših krpelj v Evropi.

DRŽI

NE DRŽI

Prve smuči so bile iz lesa, za odiranje pa sta služili dve dolgi palici, v vsaki roki ena.

DRŽI

NE DRŽI

6.2. Deskanje na snegu se je najprej pojavilo v ZDA, od leta 1998 pa je uvrščeno med olimpijske športe. Slovenka Gloria Kotnik je na zadnjih OI osvojila bronasto medaljo. Katera dva sloga poznamo pri deskanju na snegu? **Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.**

/ 2

- a. alpski slog in prosti slog c. nordijski slog in prosti slog
b. nordijski slog in alpski slog č. alpski slog in aksel

6.3. V knjigi *Vse se vrača* ima Starr intervju z novinarko Diane Carey. Kaj ji Starr odgovori, da bi vprašala Ena Petnajst, če bi sedel tam? **Obkroži črko pred pravilnim odgovorom.**

/ 2

- a. Ali mu je žal, da je ubil Khalila? c. Ali si želi, da bi ustrelil tudi njo?
b. Ali res verjame, da je imel Khalil pištolo? č. Zakaj vedno laže?

6.4. Znanje jezikov nas povezuje. Reši angleško nalogo, če se učiš angleščino, oziroma nemško nalogo, če se učiš nemščino.

/ 2

Complete the sentences.

The Amazon is (*najmogočnejši*)

_____ river in South America.

Millions of people left their (*domovina*)

_____ because of war.

Vervollständige die Sätze. Pass auf die Großschreibung auf.

Der Amazonas ist (*najmogočnejši*)

_____ Fluss Südamerikas.

Mehrere Millionen Menschen verlieren wegen

des Krieges ihre (*domovina*) _____.

SKLOP 6

8